

ритетен общественик, подкрепян от френски католически среди, той успява да основе печатница в Цариград и повежда с печатното си слово открита борба срещу фанариотите, за българска йерархия. Ала скоро започва да пропагандира и рисковата идея за уния с католическата църква. Опитен публицист, той поддържа и "Политически изглед", попълван главно с информации, идеци от чужбина. Убеден, че трябва да запознае българските читатели с политическата реалност в Русия, Цанков подбира новини за водената там от опозицията безуспешна борба за „устав“, т.е. за конституция. Той разкрива и в статии вътрешни проблеми на руската монархия, като се опитва в някои случаи да бъде дистанциран от пряката интерпретация на събитията. Интересен е подходът му - през лятото на 1860 г. напр. Цанков отпечатва със свой коментар важно извлечение от „Журнал дьо Константинопол“ (орган на френското посолство в Цариград) - избран откъс от една остро критична статия, посветена на размирното положение в Русия. От придружаващата бележка узнаваме с изненада, че оригиналната статия във френския вестник е съставена по извадки от „Колокол“, изданието на руския емигрантски кръг в Лондон около Ал. Херцен³⁰. По този начин читателите на в. „България“ се запознават с обрисуваната без ретуш обстановка в Руската империя. Там, според цитираните твърдения, бюрократичната система изостряла противоречията между съсловията, а управляващите поддържали неравенството на поданиците пред закона и отхвърляли исканията за коренни реформи. По повод бедственото положение на руското селячество във в. „България“ се цитира освен западната преса, вестниците „Инвалид“, „Северна пчела“ и някои руски емигрантски издания; друг път в уводни статии се споменават „притеснителните закони“ спрямо полския народ, съобщава се за демонстрации - дело на тайна полска организация, за репресивни мерки на властта във Варшава и пр³¹.

Публикуваните коментарни статии, въз основа на текущи новини за кризата в Русия, са безспорно важен компонент от външнополитическите анализи в българския периодичен печат, останали до голяма степен извън полезрението на изследователите на българската възрожденска периодика. Те разкриват различията в мирогледа на тогавашните ни обществени дейци, във външнополитическата им ориентация и по въпроса за желаната бъдеща държавна уредба.

Допълнителни източници привлича и още по-всеобхватно отразява новините, идеци от Русия, **Г.С.Раковски**. Информациите и материалите, поместени във в. „**Дунавски лебед**“, в специалните рубрики „Русия“ и „Полско“, хвърлят светлина върху революционната обстановка и дават представа за възгледите на нашия именит възрожденец. Той преценява обективно голямото социално значение на